

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Stichting Werkplaats Kindergemeenschap

Voortgezet Onderwijs

Inleiding

Wat houdt de meldcode in?

De meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling helpt medewerkers van de Werkplaats bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. In vijf stappen staat beschreven wat zij moeten doen en wie zij moeten betrekken. Zo kan worden bepaald of er een melding moet worden gedaan bij Veilig Thuis en of er voldoende hulp kan worden ingezet.

Wettelijke verplichting

De meldcode vloeit voort uit de wettelijke verplichting voor bepaalde instellingen om over een meldcode te beschikken. Bij deze meldcode wordt gebruik gemaakt van het afwegingskader zoals dat vastgesteld is voor de sector onderwijs. Het is een uitwerking van de stappen 4 en 5 van de meldcode. Deze is te vinden in bijlage I.

Meldplicht bij (vermoeden) zedenmisdrif door een medewerker

Deze meldcode gaat niet over zedenmisdriften door een medewerker bij een werker (of een vermoeden daarvan). Elke medewerker heeft de wettelijke plicht om bij zo (een vermoeden van) een zedenmisdrif persoonlijk het bevoegd gezag onverwijld op de hoogte te brengen. Deze heeft de wettelijke plicht om onmiddellijk de Vertrouwensinspecteur op de hoogte te brengen.

Het stappenplan schematisch

Hier staat eerst het stappenplan schematisch. Op de volgende pagina's wordt elke stap preciezer toegelicht. Bij de stappen 4&5 wordt gebruik gemaakt van het *afwegingsvragen en beslissingen voor het onderwijs*. Deze is opgenomen als bijlage I.

Stap	Beschrijving	Betrokkene(n)
1 Signalen in kaart brengen	Is er een vermoeden van kindermishandeling, meld dit aan de mentor. De mentor onderneemt de volgende stappen: <ul style="list-style-type: none"> • Maak onderscheid tussen feiten en hypothesen of veronderstellingen • Start met vastleggen in SOM • Bespreek signalen met teamleider en teambegeleider • Bespreek de werker in de werkerbespreking • Neem eventueel contact op met basisschool of het vorige team en/of mentor. 	Mentor, teamleider en teambegeleider.
2 Collegiale consultatie	<ul style="list-style-type: none"> • Bespreek de casus in het BAT indien de vermoedens blijven/versterkt zijn. • Consulteer eventueel (anoniem) Veilig Thuis • Bespreek stap 3 voor. 	Mentor, teamleider, teambegeleider, BAT
3 Gesprek ouder werker	<ul style="list-style-type: none"> • Voer het gesprek en gebruik de aandachtspunten die genoemd zijn: • Maak een verslag van het gesprek (SOM) 	Mentor, teamleider, teambegeleider
4 Weging	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik de bijlage "afwegingsvragen en beslissingen" om deze twee vragen te beantwoorden: <ul style="list-style-type: none"> ○ Is er een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling? ○ Is er een vermoeden van acute of structurele onveiligheid? 	BAT
5 Beslissen	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik de bijlage "afwegingsvragen en beslissingen" om twee beslissingen te nemen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Is melden bij veilig thuis noodzakelijk? ○ Is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk? • Betrek bij melding de rector. • Betrek bij hulpverlening het ZAT. 	BAT, en zo nodig rector en/of ZAT

* BAT: Begeleidings Advies Team, bestaande uit: schoolpsycholoog en zorgcoördinator

** ZAT: Zorg Advies Team, bestaande uit: schoolpsycholoog, zorgcoördinator, leerplicht, schoolarts, jeugdzorg en politie.

Uitwerking stappen

Stap 1 Signalen in kaart brengen

Bij (vermoeden van) kindermishandeling moeten in eerste instantie de mentor, de teamleider en de teambegeleider op de hoogte worden gesteld.

De mentor verzamelt signalen over de werker in het team, bij voorkeur door bespreking van de werker in de werkerbespreking met het team. Wanneer er sprake is van een acuut dreigende situatie kan in overleg met de teamleider het BAT gelijktijdig worden ingeschakeld. (zie stap 2) De mentor brengt de bevindingen van het team in kaart en legt deze naast gegevens van de basisschool en/of het voorgaande team. Eventueel kan contact opgenomen worden met de basisschoolleerkracht of de vorige mentor(en). Dit alles legt de mentor vast in het werkervolgsysteem (SOM). Dit kunnen zowel signalen zijn die het vermoeden bevestigen of ontkrachten. De mentor beschrijft de signalen zo feitelijk mogelijk. Bij een hypothese of veronderstelling wordt uitdrukkelijk vermeld dat het een hypothese of veronderstelling is. Als deze wordt ontkracht, wordt dat ook vermeld. Bij informatie van derden wordt de bron vermeld.

Stap 2 Collegiale consultatie in het BAT

Als de verzamelde informatie het vermoeden van kindermishandeling en/of huiselijk geweld ondersteunt, consulteert de mentor/teambegeleider, in samenspraak met de teamleider, het BAT*.

Het betrekken van werker en ouders bij de zorgen en de terugkoppeling naar degenen die het signaal inbrachten, zijn aandachtspunten bij de bespreking in het BAT. Het BAT adviseert over de te nemen vervolgstappen.

Het BAT geeft richtlijnen en adviezen voor het te voeren oudergesprek, eventueel in samenspraak met Veilig Thuis.

Het BAT beslist of de casus doorgaat naar het ZAT**. Hiertoe besluit men als de problematiek dermate complex is dat de multidisciplinaire kijk en eventueel de interventies van ZAT-partners gewenst zijn. Indien nodig betreft het BAT de ZAT-partners al vóór het ZAT-overleg bij de casus.

Stap 3 Gesprek met de leerling en/of de ouders

Na de collegiale consultatie in het BAT bespreken de teamleider en mentor de signalen met de werker en de ouders, afhankelijk van de situatie gezamenlijk of apart. Vaak is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren over de signalen, te vragen naar de thuissituatie en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van hun kind, zijn zorgen te verduidelijken, te ontkrachten of te bekrachtigen. Op grond van eerdere afweging kan het gesprek met de ouders achterwege blijven in verband met de veiligheid van het kind of die van anderen.

Doel van het gesprek is de zorgen te delen en te checken waar de signalen vandaan komen.

Verloop van het gesprek:

1. Leg het doel uit van het gesprek;
2. Beschrijf de feiten die je hebt vastgesteld en de waarnemingen die je hebt gedaan;
3. Nodig de werker/ de ouder uit om een reactie hierop te geven;
4. Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen je hebt gezien, gehoord en waargenomen.
5. Leg het gesprek vast in het werkersvolgsysteem.

Wanneer signalen wijzen op mogelijke kindermishandeling en/of huiselijk geweld kunnen er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de werker risico loopt bij het met ouders bespreken van de zorgen. Dat is vooral aan de orde

als er door de werker rechtstreeks met de mentor of een medewerker is gesproken over een bedreigende thuissituatie.

Stap 4 Wegen van huiselijk geweld of kindermishandeling

Op basis van de gegevens van stap 1 tot en met 3 geeft het BAT antwoord op deze vragen:

- a. Is er een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?
- b. Is er een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Hiertoe worden de vijf afwegingsvragen en beslissingen gebruikt uit het afwegingskader voor het onderwijs. Deze staan in de bijlage, onderaan dit document.

Stap 5 Nemen van twee beslissingen

Op basis van de voorgaande stappen worden twee besluiten genomen.

- a. Is melden bij veilig thuis noodzakelijk?
- b. Is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk?

Hiertoe worden de vijf afwegingsvragen en beslissingen gebruikt uit het afwegingskader voor het Onderwijs. Deze staan in de bijlage, onderaan dit document.

Indien besloten wordt dat melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is doet de school een zorgmelding. De teamleider bereidt samen met de zorgcoördinator voor en de rector ondertekent namens het bevoegd gezag. De teamleider bespreekt de melding met de ouder(s) en de werker.

Van contacten met de werker en/of ouder over de melding kan worden afgezien:

- als de veiligheid van de werker, die van de medewerker, of die van een ander in het geding is;
- of als er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de werker en/of de ouder daardoor het contact met school zal verbreken.

Indien na enige periode onvoldoende verbetering zichtbaar is, is het van belang opnieuw contact op te nemen met Veilig Thuis en eventueel opnieuw een melding te doen. Veilig Thuis adviseert, indien nodig, meerdere keren contact op te nemen indien onvoldoende verbetering of zelfs verslechtering te zien is.

Indien besloten wordt tot hulpverlening of organiseren wordt dit door het ZAT georganiseerd en worden de effecten door het ZAT gevolgd. De teamleider bespreekt met de ouder de uitkomst van de bespreking in het ZAT. Hij bespreekt ook de verder te nemen stappen voor geadviseerde hulpverlening voor de werker en/of de ouder. De teamleider volgt samen met de mentor of de hulpverlener is gestart en loopt. De teamleider vraagt toestemming aan de ouders om contact te hebben met de hulpverlener en onderhoudt dit. De teamleider doet verslag van het contact met de hulpverlener in het ZAT. De casus wordt gevolgd in het ZAT.

Bilthoven, 1 januari 2019

Directie van de Werkplaats Kindergemeenschap

Bijlage I

Afwegingsvragen en beslissingen bij stappen 4&5 van de meldcode.

<p>1. Vermoeden wegen Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en</p> <ul style="list-style-type: none">A. A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluitenB. B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.
<p>2. Veiligheid Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:</p> <ul style="list-style-type: none">A. A: NEE -> ga verder naar afweging 3B. B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.
<p>3. Hulp Ben ik, of iemand anders in mijn school(*) of een ketenpartner(**) in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?</p> <ul style="list-style-type: none">A. A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melderB. B: JA -> ga verder met afweging 4
<p>4. Hulp Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?</p> <ul style="list-style-type: none">A. A: NEE -> melden bij Veilig ThuisB. B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.
<p>5. Resultaat Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?</p> <ul style="list-style-type: none">A. A: NEE -> melden bij Veilig ThuisB. B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren(***) van de veiligheid van alle betrokkenen.

(*) Hierbij valt te denken aan functionarissen uit de 2e lijnsondersteuning in de school, altijd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (dus geen docenten, wel een zorgcoördinator, een vertrouwenspersoon, een orthopedagoog, een schoolpsycholoog, een intern begeleider, een schoolmaatschappelijk werker,)

(**) Betrokken functionarissen vanuit de gemeente. Per gemeente verschillend; hierbij valt te denken aan de leerplichtambtenaar of een medewerker van een buurt- of wijkteam dat betrokken is bij de school of een medewerker van de GGD/Jeugdgezondheidszorg.

(***) Aanbeveling: spreek een nazorgtraject af. Leg termijnen en verwachtingen vast.